

Verslag en vervolg hackathon PGE

Op 26 juni 2021 kwamen 20 gemeenteleden (uit zes verschillende wijken) bij elkaar om ideeën te ontwikkelen voor de toekomst van de Protestantse Gemeente Ede. Het initiatief hiervoor kwam van de Algemene Kerkenraad. Met de hackathon wil ze een aanzet geven voor een zoektocht hoe de PGE in de toekomst kerk kan zijn, een gemeente die overdraagbaar is aan nieuwe generaties.

Doel van de dag was: Ideeën/scenario's ontwikkelen voor hoe de PGE in de toekomst kerk kan zijn. Het gaat niet per se om een afgerond kerkmodel, maar om ideeën die input vormen voor de zoektocht die we daarna maken in de wijken met alle gemeenteleden. Het zijn niet zozeer plannen waarmee we wijkkerkenraden en gemeenteleden proberen te overtuigen, maar hulpmiddelen bij de gedachtenvorming over hoe we een kerk kunnen zijn in de toekomst.

Aan het begin van de bijeenkomst is kort gesproken over de 'doelgroepen' van de kerk. Of, in meer Bijbelse taal: Wie is onze naaste? Samengevat leidde dit tot drie vragen die op verschillende manieren als een rode draad door het programma liepen:

- Hoe kan de PGE van betekenis zijn voor haar eigen gemeenteleden (actieve leden, jeugd, randkerkelijken, etc.)?
- Hoe kan de PGE van betekenis zijn voor mensen buiten de kerk?
- Hoe kan de PGE van betekenis zijn voor de maatschappij (denk hierbij bv aan maatschappelijke organisaties/bedrijven/etc)?

Het fundament onder deze vragen is: Van betekenis zijn is God dienen.

Eerste ronde

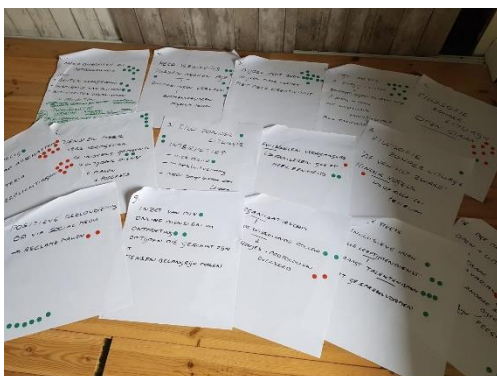
In de eerste ronde stond de volgende vraag centraal:

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat de volgende generatie enthousiast is over de PGE?

(Met de volgende generatie worden niet alleen jongeren bedoeld, maar ook de volgende generatie en mensen die in de toekomst van betekenis zijn voor de PGE).

Vorm

- 5 groepjes van 4 personen die uit verschillende wijken komen.
- Iedereen schrijft ideeën op die naar boven komen bij bovenstaande vraag.

• De deelnemers bedachten tal van ideeën voor de kerk. Met stickers konden ze aangeven welke ze het beste vonden.

- Na een paar minuten rouleren we het papier. Dit wordt daarna nog drie keer herhaald.
- Vervolgens worden deze verwerkt naar drie concrete ideeën per groepje.
- Daarna presenteert ieder groepje die drie ideeën.
- De ideeën worden kort op een flap gezet.
- Hierna is een poll. Iedere deelnemer krijgt 6 stickers: 4 groene en 2 rode. Deze worden verdeeld over de ideeën.
- De vier meest positief gewaardeerde ideeën worden geselecteerd.

Resultaat

De belangrijkste resultaten van deze ronde zijn hieronder weergegeven:

- De Bijbel moet de bron blijven. Dit is de basis van de PGE en hierin onderscheidt de kerk zich.
- Er moet meer ruimte zijn voor mensen buiten de kerk. De PGE richt zich te veel op haar eigen gemeenteleden en de drempels (gebouwen, liturgie, regels, gewoontes, etc.) vormen een hoge drempel voor veel mensen.
- Meer diversiteit in mensen (andere doelgroepen, culturen, etc) en activiteiten is gewenst.
- Er moet meer verbinding komen tussen de wijken, meer gezamenlijk optrekken en eventueel samenvoegen van wijken.
- Afwisselen voorgangers, rouleren geeft meer eenheid.
- Hechte groepen die er nu zijn in de kerk (bv in wijken) moeten blijven.
- Er moeten meer inspiratie van buiten de kerk naar binnen gehaald worden, bv door sprekers of projecten op te zetten met andere organisaties/bedrijven.
- De gemeente organiseren vanuit talenten van mensen en niet vanuit functies die er zijn.
- Andere organisatievormen: minder in hokjes en protocollen denken.
- Meer ontmoetingen tussen wijken met wisselende 'expeditieleiders'.
- Een taxicentrale moet het mogelijk maken om bv ouderen hierbij naar andere wijken te vervoeren. Ervaring leert dat op een achterbank vaak boeiende gesprekken plaatsvinden.
- Kerkdiensten moeten meer divers vormgegeven worden met meer inbreng van de gemeente vooraf en tijdens de dienst.
- Zorgen voor mix van fysieke en online diensten, ontmoetingen op andere tijden en plaatsen.
- Meer inclusieve kerk, alle leeftijdendiensten, meer gespreksvormen.
- Open, uitnodigende kerk met andersoortige bijeenkomsten.
- Kerk zo organiseren dat er meer nadruk komt te liggen op begeleiden dan op leiden.
- Kerk laagdrempeliger maken door verplichtingen en lidmaatschap af te schaffen.
- Opzetten talentenbank.
- Organiseren van (zondag)middag borrel.
- Werken aan positieve beeldvorming door inzet van onder andere sociale media.

Tweede ronde

Na de eerste ronde zijn de belangrijkste resultaten uit de eerste ronde verder besproken.

Vorm

Wandeling in twee-/drietallen gevolgd door een plenaire bespreking.

Resultaten

De belangrijkste resultaten in willekeurige volgorde van deze ronde zijn:

- Samenwerk met maatschappelijke organisaties en bijvoorbeeld scholen als CHE, HAN en Het Streek.
- Sprekers van buiten uitnodigen.
- Meer aandacht voor Bespreek het Samen.
- Bij exegese meer aandacht voor psychologische invalshoek.
- Zoeken naar andere organisatievormen, talenten van mensen als uitgangspunt nemen.
- Opzetten van talentenbank/talentenmakelaar.
- Meer werken met bovenwijkse projecten en deze op onderdelen vertalen naar wijken en doelgroepen.
- Mensen met een ander geloof uitnodigen en in gesprek gaan.
- Meer activiteiten en projecten die nu op verschillende plekken uitgevoerd worden aan elkaar koppelen.

- Op andere locaties bij elkaar komen (bv Openluchttheater, Cinemec...).
- Bovenwijks bij elkaar komen en in groepjes verdere invulling geven aan programma.
- Mensen die elkaar niet kennen bij elkaar brengen (zie deze hackathon).
- Hef wijken op, ga als één PGE verder, maar behoud houdt hechte groepen die in wijken zijn ontstaan in stand.
- Een keer per maand een gezamenlijke dienst voor alle wijken.
- Leer van elementen van andere gemeenten, bv Mozaïek in Veenendaal, zonder hun concept over te nemen.
- Laat mensen suggesties aandragen voor liederen in de dienst.
- Ontmoeting is essentieel, maar Bijbel blijft bron.
- Voorganger kan diensten creatiever invullen.
- Maak gebruik van vormen als bv LessonUp in het onderwijs (app waarmee leerlingen op interactieve manier leren).
- Vertel verhalen vanuit een ander point of view.
- Zorg voor meer stilte momenten.
- Meer inclusief denken, in plaats vanuit hokjes.
- Meer nadruk op het van elkaar leren.
- Meer aandacht voor papieren leden.
- Mogelijk creëren om 'vriend van de kerk' te worden.

Derde ronde

In de laatste ronde wordt nog een slag gemaakt in het bedenken van activiteiten.

Vorm

Activiteiten bedenken voor tien personages en een eventueel ontbrekend personage.

Resultaten

Hieronder zijn per personage de bedachte activiteiten opgesomd.

Jan, 55 jaar, bouwvakker, niet christelijk opgevoed, gaat niet naar de kerk, zijn vrouw is ernstig ziek en hij begrijpt niet waarom haar dit overkomt.

- Aanbellen, bezoeken en luisteren.
- Gezien worden.
- Kaartje sturen.
- Warme maaltijd brengen.
- Zo nodig helpen in de huishouding.
- Aandacht geven.
- Pop up kerk in gebouw dat laagdrempelig is en waar je met hem in gesprek kunt gaan.
- Bemoedigen zonder geloof op te dringen.

Ilse, 3 jaar, woont tegenover een kerk, haar jonge, druk bezette ouders gaan alleen met Kerst naar de kerk.

- Kinderkerk.
- Ouders bezoeken en luisteren naar wat zij eventueel voor Ilse willen.
- Zondagmiddagkring voor ouders met activiteiten voor kinderen.
- kerkcafé voor de ouders, activiteiten voor kinderen.
- Meer kinderactiviteiten, ook op andere dagen dan zondag.

Klaasje, 83 jaar, weduwe, ging vroeger naar de kerk, maar de laatste 20 jaar niet meer. Is eenzaam.

- Bezoeken.
- Koppelen aan buurtcoach/buurtbuddy.
- Aanbellen en koffiedrinken.
- Spelletjes met haar doen, samen koken, samen creatief bezig zijn.
- Inloopochtenden.
- In contact brengen met anderen.
- Bloemen op haar verjaardag.
- Taxicentrale, haar ophalen voor activiteiten.
- Veel luisteren naar haar.

Sara, 21 jaar, woont in Ede en studeert in Arnhem, ging met haar ouders naar de kerk, sinds de puberteit doet ze dat niet meer.

- Belangstelling tonen voor wie ze is en wat ze belangrijk vindt.
- Met haar in gesprek gaan.
- Studentengroep oprichten.
- Gebruik maken van haar talenten.
- Ruimte geven.
- Bij elkaar brengen met leeftijdgenoten.
- Uitnodigen voor een themadienst.
- Een leeftijdgenoot vragen contact te leggen met haar.
- Laten zien dat je haar echt ziet staan.
- Gemeentelid haar laten bezoeken.

Pieter, 70 jaar, trouwe kerkganger, is al jaren actief in de gemeente, kent daar haast iedereen.

- Hem vragen wat goed gaat en hij anders zou willen.
- Bos bloemen geven.
- Mee laten denken in denktank.
- Hem uitnodigen voor een wandeling want eigenlijk weet je niet zoveel over Pieter.
- Gebruik maken van zijn kennis.
- Hem bedanken voor zijn trouwe dienst.
- Inzetten als buddy/coach voor jongere generaties.
- Inzetten voor gesprekken in de kerk.
- Talentenbak laten opzetten want hij kent heel veel mensen.
- Niet te veel veranderen.

Sjaak, 32 jaar, heeft los-vast relaties, ambitieuze zakenman, sinds corona zet hij steeds vaker vraagtekens bij zijn levenswijze.

- Bespreek het Samen onder de aandacht brengen.
- Creëer een plek waar hij vrijblijvend heen kan gaan en anderen met soortgelijke vragen kan ontmoeten.
- Opzetten van kroegenkring die eens in de drie weken over zingeving met elkaar praten.
- Bied mogelijkheid voor vrijblijvend gesprek zonder veroordeling
- Gespreksavond organiseren 'Rijk maar toch zoekend'.
- Gebruik maken van zijn talenten.
- Uitnodigen voor een kerkdienst.
- Predikant/gemeentelid op bezoek gaan bij hem.
- Uitnodigen voor een borrel.

- Interesse tonen in zijn leven.

Abdullah, Syrische Koerd, 32 jaar, is gevlucht en woont sinds twee jaar in Ede met zijn gezin, voelt zich ontheemd.

- Beginnen met groeten.
- Themadienst en hem hiervoor uitnodigen.
- Uitnodigen samen met andere vluchtelingen.
- Vragen zijn levensverhaal te komen vertellen in bv een kerkdienst.
- Uitnodigen voor een maaltijd.
- Maaltijdestafette.
- Op zoek gaan naar zijn talenten en inzetten.
- Echt luisteren naar zijn verhaal.
- Taalmaatje regelen en zoeken naar eventuele andere vormen van ondersteuning.
- Vraag vooral eerst wat hij graag wil, voordat je van alles gaat invullen.

Marja, 40 jaar, getrouwd en heeft drie pubers. Ze was lange tijd coördinator van de kindernevendienst.

- Uitnodigen voor gespreksgroep.
- Bezoeken, luisteren en aandacht geven.
- Haar pubers vragen of ze willen helpen, bv in de kindernevendienst.
- Kijken welke talenten ze nu zou willen inzetten.
- Samen met haar gaan wandelen en onderweg koffie drinken.
- Haar zeggen dat ze ervan moet genieten dat ze even geen taak heeft.
- Ouderenbezoeker.
- Activiteit voor ouders van pubers.
- Vragen hoe het met haar pubers gaat.
- Informeren hoe het met haar en haar pubers gaat.

Iris, 36 jaar, welzijnswerker bij Malkander, is buurtcoach.

- Als gastspreker uitnodigen bij een themadienst.
- Iris aan het werk zetten bij een aantal van bovengenoemde personages.
- Belangstelling tonen voor haar werk en met haar zoeken wat ze voor de kerk kan betekenen.
- Luisteren naar haar.
- Weet wat er speelt in de buurt en kijken wat je samen kunt doen voor de buurt.
- Zij kan informeren over de buurt omdat ze weet wat er speelt.

Frits, 45 jaar predikant in een van de kerken van Ede, welke weet je niet.

- Koffie met hem drinken om hem op een andere manier te leren kennen.
- Met hem in gesprek gaan over de toekomst van de kerk om zo van elkaar te leren.
- Open staan voor zijn ideeën en ervaringen.
- Inspiratie zoeken bij hem.
- Verbinding zoeken met andere kerken.

???

- Vluchtelingen bezoeken en ondersteunen.
- Meer richten op mensen met een beperking.

- Mensen die teleurgesteld zijn in de kerk laten zien dat je ze toch ziet staan met hun eigen behoeften en eigenheid.
- Mensen die zich niet meer herkennen in dogma's of een vastomlijnd geloof, maar wel op zoek zijn naar zin.
- Beter laten zien dat wij LHBTI's accepteren zoals ze zijn en dat ze welkom zijn in onze kerk.

- *Aan de hand van fictieve personages werden ideeën en activiteiten bedacht.*

Rode lijnen en conclusies

Een aantal rode lijnen en conclusies van de hackathon zijn:

- In gesprekken over de toekomst van de PGE gaat het al snel over de eigenheid van de wijken. Er zijn verschillen, het is belangrijk dit te onderkennen en hiervoor ruimte te bieden. Tijdens de hackathon ging het veel over verschillen, maar vrijwel nooit over verschillen tussen de wijken, wel over verschillen tussen mensen.
- Als je elkaar ontmoet vanuit dezelfde bron, nieuwsgierig bent naar elkaars verhaal ben je binnen een dag een groep die met elkaar verder wil.
- Er moet meer gewerkt worden vanuit de talenten van mensen en niet vanuit bestaande functies en structuren.
- De PGE moet zich meer richten op mensen buiten de kerk en niet-actieve leden. Het benaderen van deze laatste groep kan ook helpen het ledenbestand actueel te houden.
- Vaker moet de vraag gesteld worden: wie is mijn naaste en wat kan de PGE voor hem/haar betekenen?
- Streven naar meer diversiteit vraagt meer verschillende activiteiten.

- De bestaande structuren, gebouwen en inzet van predikanten moet hierop worden aangepast.
- Wijken moeten meer gaan samenwerken en in de toekomst wellicht opgeheven worden.
- Het gesprek over de toekomst van de PGE moet niet gaan over gebouwen, maar over hoe je God en je naaste kunt dienen. Gedurende de hackathon ging het haast nooit over gebouwen, als het werd genoemd, ging het zo: 'Kunnen we niet gewoon in één gebouw gaan zitten. En dat moet vooral veel laagdrempeliger zijn.'
- Op korte termijn kunnen al veel activiteiten uit de verschillende wijken in elkaar geschoven worden.
- De predikanten moeten hun eigen wijk uitkomen en als team gaan samenwerken.
- Leer van andere gemeenten. Verschillende van bovenstaande ideeën zijn elders in praktijk gebracht. Kijk wat de ervaringen daar zijn.

Vervolgstappen

De hackathon-groep wil met elkaar verder. Ze worden betrokken bij de zoektocht hoe de PGE in de toekomst kerk kan zijn. De groep wil niet alleen bron van ideeën zijn, maar ook dingen doen die kunnen bijdragen aan deze zoektocht. Hierbij kan onder andere gedacht worden aan een bijdrage op gemeenteavonden over dit thema. De hackathon heeft aangetoond dat dit hun talenten zijn. Er is inmiddels een app-groep gevormd en dit verslag is gelezen en aangevuld door de groep.

Voor de vervolgstappen in de gemeente zie plan van aanpak hieronder:

Plan van Aanpak toekomst PGE

Dit plan van aanpak wordt regelmatig aangepast en aangevuld.
(Versie 11-6-2021)

26 juni 2021

Hackathon met deelnemers uit wijken

Opbrengst: Ideeën/scenario's hoe de PGE in de toekomst kerk kan zijn. Input voor zoektocht die we daarna maken in de wijken met alle gemeenteleden. Het zijn niet zozeer plannen waarmee we wijkkerkenraden en gemeenteleden proberen te overtuigen, maar hulpmiddelen bij de gedachtenvorming over hoe we een kerk kunnen zijn in de toekomst.

8 juli 2021

AK-vergadering. Terugkoppeling van resultaten hackathon. Besluit over vervolgstappen.

15 juli 2021

Inleveren kopij Kerkblad (augustusnummer). Verslag hackathon en besluit AK over vervolgstappen.

28 augustus 2021

Aparte bijeenkomst predikanten/kerkelijk werker en AK.

Bespreken van de ideeën en scenario's (interactief). Hierbij stellen we vragen als:

- Dienen we hiermee God en onze naaste?
- Is dit een toekomstbestendig idee? Waarom wel of niet?
- Heb je aanvullingen, nieuwe ideeën?
- Voor wie doen we dit? (gemeenteleden/mensen buiten de kerk/maatschappij)
- Is dit haalbaar?
- Wat is er nodig om dit te realiseren?

Een aantal deelnemers uit de hackathon-groep is betrokken bij de invulling/organisatie van deze

bijeenkomst.

15 augustus 2021

Inleveren kopij Kerkblad (septembernummer).

september 2021

Bespreken van de ideeën en scenario's in wijkkerkenraden.

De volgende vragen worden besproken(interactief):

- Dienen we hiermee God en onze naaste?
- Is dit een toekomstbestendig idee? Waarom wel of niet?
- Heb je aanvullingen, nieuwe ideeën?
- Voor wie doen we dit? (gemeenteleden/mensen buiten de kerk/maatschappij)
- Is dit haalbaar?
- Wat is er nodig om dit te realiseren?

Een aantal deelnemers uit de hackathon-groep is betrokken bij de invulling/organisatie van deze bijeenkomst.

15 september 2021

Inleveren kopij Kerkblad (oktobernummer).

september 2021

Opzetten PGE-plein op website PGE. Hierop komen stukken (artikelen/foto's/ideeën/commentaren/etc.) te staan die betrekking hebben op de toekomst van de PGE. Iedereen kan hierop posten.

september/oktober 2021

Bespreken van de ideeën en scenario's in de wijken, gemeenteavond (interactief).

- Beatrixkerk: maandag 20 september.

Hierbij stellen we vragen als (interactief):

- Dienen we hiermee God en onze naaste?
- Is dit een toekomstbestendig idee? Waarom wel of niet?
- Heb je aanvullingen, nieuwe ideeën?
- Voor wie doen we dit? (gemeenteleden/mensen buiten de kerk/maatschappij)
- Is dit haalbaar?
- Wat is er nodig om dit te realiseren?

Een aantal deelnemers uit de hackathon-groep is betrokken bij de invulling/organisatie van deze bijeenkomst.

15 oktober 2021

Inleveren kopij Kerkblad (novembernummer).

15 november 2021

Inleveren kopij Kerkblad (decembernummer).

18 november 2021

Terugkoppeling AK resultaten gemeenteavond en besluit AK over vervolgstappen.

15 december 2021

Inleveren kopij Kerkblad (januarinummer).

december 2021

Terugkoppeling besluit AK in wijkkerkenraden en vervolgstappen.